

A,B,C,D... T,U,V

Afacerile merg bine

Poezii – Elsa DorvalTofan

Afacerile merg bine

afacerile sunt afaceri
traficul este blocat
radiația solară mare
apa prezintă contaminanți
planificări de vacanțe

ca și cum

cumpărături
ieșiri la restaurante
trafic din ce în ce mai intens
zboruri la capacitate
armele trag
afacerile merg
petrolul se tranzacționează
și gazele
se asigură locuri de muncă

ca și cum

se caută diplome
nu se caută cunoștințe
(se ignoră tot ceea ce
este bazat pe rigoare)
din cultura generală
se știe
cum se face un ceai
la cât fierbe apa...
nu este important
realitățile unor oameni
par altora filme
cu bandiți, criminali, hoți,
vandali, monștri, cu foamete
și sânge
groaza este modul care place

afacerile merg bine.

afacerile merg bine.

copiii se cred oameni mari
oamenii mari gândesc precum copiii
totul este suficient de accelerat

ca și cum

armele trag, unii oameni dispar
acum
alții dispar cu timpul care, se pare,
nu există
decât în formă de bandă comprimată,
program virusat funcționând în buclă
un *artefact*
soarele transformă crema protectoare
în spumă acidă
aerul încins fumegă
afacerile merg mai bine ca oricând

ca și cum...

Bunele intenții

oamenii începuseră să dispară,
la început câțiva, apoi teritorii
vaste. nimeni nu răspundea la
apel. o formă de precauție. nu
se știe de care parte a poveștii
s-ar fi putut să fii repartizat, tu,
interpretul generoaselor intenții.

Cerneluri înșelătoare

Tu scrii tot ce vorbesc eu, scrii și când tac,
Peniță alimentată la o călimară cu cerneluri
Foarte închise, vârful ascuțit-tăietor, bisturiul
Gândurilor neîmpărtășite, burghiul cutiei
oțelite
În care vibrează trifazic cordul-plămân
artificial
Placat cu majuscule:
NUMĂATINGEE!

Tu deschizi toate ușile, toate stările, furi în
scris

Ritmul firesc al frecvenței cardiace, dar lași impresii

De generozitate la oral oferind ca reper temperatura

Înșelătoare luată pe frunte, aparent în interval, tu

Ai confiscat semnele adunărilor și împărțirilor din

Care ai făcut atât de multe semne de mirare, într-o

Caligrafie aparent atrăgătoare... gelatinoase cerneluri

Cu albuminele închegate. Tu scrii ca să nu mă ascuți

Iei note, dai directive, folosești tehnologie de înaltă

Calitate, dai notă mediocră într-o competiție eratică

Din care lipsesc punctul plecărilor, orizontul sosirilor

Fluidul proiectelor comune din triunghiul gândurilor.

Argumentezi, de vină ar fi cerneala prea vâscoasă...

Totuși, călimara pare spartă, stroboscop, eliberat,

Soarele Nordului dispersează-n fascicule de sânge.

Dezlegare

nu bate nimeni la ușă, vântul lovește balansoarul de prag
trompeta s-a expandat în cutie, devenită eufoniu se alintă
primul sunet este paharul spart
sol, sol, zangazol, cifrată
improvizație cu recapitulare predicativ

muzica este

noțiunea este

provocarea lipsește, dar

cheratina întunecării dată cu oje grenadină stropită cu mărgăritare, boabe de sare în sprâncene, o pereche de gene lungi și dese, razele pline cu bobocii cerului pregătiți să piardă câteva pene providența, stropită cu stele

nu folosi ușa pentru cealaltă dimensiune, ocolește mecanismul articulat

c

l

a

n

ț

a

nu e clanță, copiii rațiunii evitând adulții, au grijă să le dea pistoale din plastic, cu apă și dezlegarea:

fluturi fiind
păsări fiind
cercetași, nu

gerunzial, binoclul odihnește lentila pe un cârd

de rațe, bărcuțele, diamante plutitoare peste lac

aproape de mal, unde bobocii cerului au pierdut

o mie de mii de pene și noaptea grăunțele de stele

NOTE despre Afaceri

starea poetică, un volum interesant

Elsa Dorval Tofan, scriitoare de limba română și franceză, născută în Brașov, trăiește din 2003 în Canada, la Montréal.

Volum publicat: *Lansare de promisiuni*, poeme, Ed. Kron-Art, *Pozitiv la pătrat*, povestiri și *Anti-metafore*, poeme, Editura Creator, 2020, *Recueil de novembre sans*

titre, volum de poeme în limba franceză, în colaborare cu poetul Adrian Grauenfels (Israel) și poeta Amalia Achard (Franța), Ed. Saga, 2021, *Nimic, nimicuri, insomnii*, volum în colaborare cu poetul Julien Caragea, Ed. Eikon (estimat august 2022).

realitățile unor oameni
paraltora filme
cu bandiți, criminali, hoți,
vandali, monștri, cu foamete
și sânge
groaza este modul care place

afacerile merg bine.
afacerile merg bine.

cărțile
exilului

9

elsa dorval tofan

Afacerile merg bine

P
O
E
Z
I
I

Fără discuție, **Elsa Dorval Tofan** este un glas aparte în poezia de limbă română. Amalgam al mai multor culturi europene Elsa ne surprinde cu un gen aparte, hiperafectat/ă de starea planetei și a omului care o populează în acest AZI, și ACUM plin de angoase și de incertitudinea continuității noastre pe planetă. Aranjate de la A la Z poeziile se dezvăluie ca un colier al unei realității cotidiene hiperderanjate de semnalele *Marelui Declin* al condiției umane.

Desigur, ultimii ani ne-au demonstrat cu prisos declinul omenirii împărțită în trei mari insule ale “conștientizării” :

- cei care ignoră
- cei dezinformați
- cei sincer îngroziți

Trebuie să povestesc gluma evreiască în care elevul Moritz vine disperat de la școală după lecția de astronomie și spune plângând mamei:

- *Mămă ai auzit ... și universul și planeta noastră se dilată și vom muri și noi odată cu el. Mama îl liniștește: Moritz, stai cool Moritz, noi locuim în Brooklyn, Brooklyn nu se dilată.* Poetul din Diaspora are mari avantaje la dispoziție pe care le poate exploata la maximum:

- nealiniera la vreo modă/ ideologie/ curentă
- libertate absolută de expresie
- o critică literară vernaculară în totală absență a unor critici, în noua sa țară.

Așa se face că mulți autori de limbă română produc o artă originală, afectată de educația și cultura românească peste care se așterne experiența vieții pe ale meleaguri, între alte etnii fapt care aduce probleme existențialiste majore.

Iată chiar de la deschidere, poezia *Accidental* în care bijutierul este orb, vederea lui fiind pierdută într-un război inutil la care autoarea a participat ca medic. Elsa ne supune marilor dileme ale imigrantului ajuns într-o lume nouă, necunoscută:

- Asimilare, succes.
- O viață de român neaoș care nu se dezice de trecut, trăind izolat de mediul nou în care se află și la care nu se adaptează. Pentru această categorie există calificativul englez *Outsider*, stigmă de care nu ne putem elibera oricât ne-am strădui.
- Imposibilitate totală de integrare, depresie eșec.

La Elsa primele poeme ne prezintă pluralismul impresiilor sale:

nu este poemul meu. citit într-o pauză de masă devine coproprietatea comensalilor. obligații, drepturi, dizidență colectivă, construcția unui pod suspendat, flexibil în vremuri de puternice vânturi, opunând rezistență. divizat în alte și alte poeme, citite chiar pe codul bară, în metrou, pe o bancă, în parc, pe o plajă...

(Album cu gânduri)

În aceste condiții suntem tentați să amânăm bătaia cu viața cotidiană, iată problema comunicației expusă într-un dialog imaginar cu un localnic uimit de neconformismul persoanei chestionate:

Exist începând de mâine (fragment)

Telefonul mobil? Nu am.

Și cum vrei să ținem legătura?

Nu știi, pur și simplu.

Nu există posibilitatea aceasta, dar

Chiar nu ai celular?

Nu.

Ai o pagină FB?

Nu.

Ții un blog?

Am ținut, l-am închis.

De ce?

Nu mai aveam nimic de spus.

Adică, aveai o problemă să te reinventezi?

Da. Să inventez mergea, să reinventez...

Înțeleg. O să fie foarte greu, noi totul facem pe...

Telefon, știi. O să folosesc telefonul public.

E o glumă, nu?

Nu. Da. E o glumă.

....

Soluțiile problemelor nu întârzie să vină. Cu o doză de cinism, de umor, sfaturile Elsei bazate pe gândire liberă par efective:

Gândul e liber

...

Depășind 4 săptămâni, devine cronic. preocupările excesive despre orișice încercările de mică și mare intensitate, responsabilitățile care, indiferent ce și cum, îți revin, bumerang.

și nu cedează

nici cu morfină,

nici cu meditație

(Griji cronizate)

(O indicație: să continuăm așa)

...

să nu cadă brațele lângă corp, să nu se oprească din mers picioarele, fața să nu-și piardă expresia, vocea să nu fie ștearsă, capul să nu tremure, zero sindrom parkinsonian.

ansamblul anatomic recompus din părți nu seamănă cu ceea ce fusese, nu se știe de ce, nimeni nu înțelege cum se face că picioarele reușesc să performeze, dar capul nu.

(Griji anatomice)

...

Spre finalul alfabetului când literele tind să se împutineze vine Vinerea, o zi scurta în Canada sau Israel. Dar nu este vorba de relaxare sau odihna ci de o sumarizare cinică a știrilor proaste, angoasante.

Vineri, zi scurtă

câteva împușcături în Chicago, Toronto, chiar și la Nara (cele din Africa și Afganistan nu au importanță).

bine că nu se întâmplă în oraș, la noi... copiii nu se mai întorc de la școală până la urmă nu este atât de tragic mecanismul este sănătos și simplu afacerile trebuie să meargă, armele trebuie să se vândă. oamenii vor face oameni din nou, reproducția merge mână în mână cu producția de gloanțe și toată lumea vede în acest aspect eficiență și productivitate.

...

Nu ne putem despărți de această lectură a unei poezii sincer scrise, fără menajamente pentru cititorul atent la nuanțe și la critica unei epoci. Iată ultima poezie care încheie volumul :

Terminus (singura abatere de la ordine)

*nu uitați bagajele personale pe banchetă.
celularul și termosul,
dubla verificare este necesară.*

*în câteva minute
călătoria pe autostrada 20 Est
se va sfârși.*

*în doar câteva minute
veți putea ieși din starea de transportat
și relua starea de transportator,
responsabilitățile preluate
vor fi restituite.*

*vă mulțumim că ați călătorit cu noi
(nu este un exces de politețe,
doar o formulă standard din
strategia relațiilor cu clienții).*

sperăm să vă revedem curând!

*vă informăm că abonamentul
se va scumpi din nou.
prețul carburantului en gros scade,
iar la pompă crește...*

*vă asigurăm că afacerile merg bine
(mai precis, afacerile noastre)*

*vă garantăm că sunteți pentru noi
sursa dezvoltării economice
(incluăm profitul și primele).*

punct terminus. vă dorim o fabuloasă zi!

Concludem că **Afacerile merg bine** pentru cei care le inițiază și le întrețin. Pentru arta poetică Elsa Tofan oferă copios o evidentă demonstrație că planeta se schimbă și se dilată mai repede decât am învățat noi la școală.

Adrian Grauenfels - SAGA